

Do hokejového neba odišiel hokejista par excellence

Pavol Demitra
* 29. 11. 1974
† 7. 9. 2011

Na tomto mieste mal byť celkom iný úvodník venovaný pozitívnemu mysleniu, pretože zajtra je Svetový deň pozitívneho myslenia. Osud však zamiešal karty po svojom a miesto vymenúvania malicherností na tomto mieste, ktoré nám občas bránia pozitívne myslieť, zasiahla nielen slovenských hokejových fanúšikov, ale celé Slovensko šokujúca správa.

Zrejme pozitívne boli naladení aj hokejisti Lokomotiv Jaroslavl, keď 7. septembra nastúpili do lietadla typu Jak-42 spoločnosti Jak-Servis, letiaceho z letiska Tunošna do Minska. Žiaľ, nielen všetkých ich príbuzných, priateľov, známych ale všetkých hokejových fanúšikov zmrazil informácia, že lietadlo sa po neúspešnom štarte približne o 16.05 hodiny miestneho času rozlomilo a zrútilo do rieky. V jeho troskách našli smrť vynikajúci hokejisti, ktorí v minulom roku v KHL získali tretie miesto. Bohužiaľ, spolu s ďalšími 42 ľuďmi na palube zahynul aj "hokejový boh" - bývalý kapitán slovenského tímu hokejová legenda Pavol Demitra. Za sympatickým Pavlom Demitrom smúti celé Slovensko, nielen hokejoví fanúšikovia, ale určite jeho najbližší - manželka s deťmi a rodičia. Aj keď ich osobne nepoznáme, aj takto prostredníctvom našich novín im vyslovujeme úprimnú sústrasť. Športovými výkonomi bývalý reprezentatívny kapitán, ktorý sa len pred pár mesiacmi so slzami v očiach lúčil so svojim tímom, pripravil svojim hokejovým majstrovstvom nejednu krásne pozitívnu chvíľu pri televíznych obrazovkách či na štadiónoch celému Slovensku. Je hrozné, keď športová verejnosť stratí takého vynikajúceho hráča a úžasného človeka, ale omnoho smutnejší musí byť tento nezvratiteľný fakt pre najbližších. Strach rodičov a blízkých "rozlietanych" hokejistov, ktorí musia svoje zápasy odhrať vždy v iných mestách, je iste veľký, a preto si dovoľím na tomto mieste uviesť prvé dojmy matky mladého nádejného slovenského hokejistu hrájúceho v Martine, ktorý pochádza z Lučenca: "Nálada u nás doma klesla na bod mrazu, presne včera v sekunde ako vyšla v médiách tá hrozná správa o nehode. Prežívam to a súcitím s matkami, ktoré navždy stratili svojich chlapcov. Plačem pri každom pomyslení na rodičov, ktorí už nikdy neprivítajú doma svojich synov po odlúčení. Paľko nám bude veľmi chýbať, bol to od malička jeden z veľkých vzorov pre malých lučenských hokejistov. V našej malej "sieni slávy" horí za nich všetkých sviečka. Dlho do noci som nemohla pre tie strašné myšlienky zaspáť a ráno keď som sa prebudila, chcela som si nahovoriť, že to bol len zlý sen... Žiaľ, nie, nebol to sen."

- R. HORNÁČEKOVÁ -

...keď plačú aj muži

O prvých dojmach tesne po tragédii, pri ktorej zahynul aj náš hokejista Pavol Demitra, nám povedal MUDr. Mirko Trojčák veľký fanúšik ľadového hokeja, ktorého trinásťročný syn Mirko plní otcove sny a hrá v mužstve starších žiakov za HC 05 Banská Bystrica:

"Prvé pocity po tom, ako sa správa o úmrtí Pavla Demitra potvrdila, boli veľmi bolestné a stále pre mňa neuveriteľné. Rovnako to prežíval aj môj syn Mirko a jeho spoluhráči, ktorý so synom P. Demitru bol v tej istej hokejovej škole v Trenčíne u Gáboríka. Hoci som sa s týmto skvelým hokejistom nepoznal osobne, veľmi ma zasiahlo jeho tragický odchod ako aj smrť troch skvelých českých hráčov - majstrov sveta. Kým u nás

naše deti cestujú na zápasy autobusmi, v Rusku je bežná letecká doprava a lietadlami sa cestuje veľmi často a žiaľ, že pri tejto tragédii sme stratili nášho hráča aj my.

Letecká doprava napriek tomu je aj tak relatívne bezpečná, hoci sa pri lete môže stať všeličo. Napríklad, keď sme leteli so slovenským výberom žiakov do Kanady, náš let bol prerušený na tri hodiny. Boli sme vrátení zo štartovacej dráhy, aby naše lietadlo roz-

mrazil.

V súvislosti so stratou tohto skvelého hráča už viem pochopiť, keď aj muži plačú za svojim priateľom, hokejistom a dobrým človekom."

Spýtali sme sa aj zástupcu amatérskeho hokeja vo Veľkom Krtíši Ing. Jána Ragača, ako prijal túto správu: "Samozrejme, ako každého aj mňa veľmi zasiahla. Veď tragédia, pri ktorej umrie človek, je vždy smutná. O to viac, ak zahynie známy človek - hokejista, ktorého poznalo celé Slovensko, lebo hokej je u nás naozaj veľmi populárny. Náš hokej rozhodne stratil skvelého hráča a zároveň veľkú osobnosť."

Dlhá a nebezpečná cesta domov

K sviatočnému nedeľnému dňu neodmysliteľne patrí aj dedinský futbal. Takmer v každej dedine na Slovensku sa po kostole a sviatočnom obede vyberajú muži na futbal. (A veríme, že tomu tak bude aj naďalej po debakli Slovenska s Arménskom.)

Aj 67-ročný Pavel S. z V. Krtíša, ktorý mal chatu neďaleko Leseníc sa vybral v nedeľu 4.9. na futbal, aby si pozrel zápas nováčika z Leseníc v V. lige. Cesta domov mu však trvala príliš dlho. Keď sa nevrátil ani na druhý deň poobede, jeho manželka oznámila na políciu, že je nezvestný. Približne o 17.50 hod. v pondelok sa s ňou skontaktoval referent psovod práp. Mgr. Martin Komada zo skupiny služobnej kynológie Odboru poriadkovej a dopravnej polície OR PZ vo V. Krtíši. Psovod bol na túto akciu nasadený aj so svojím psom 4-ročným nemeckým ovčiakom Meikom. Manželka nezvestného muža opísala a povedala i to, čo mal oblečené. Keď sa M. Komada potom dohodol s policajnou hliadkou z Obvodného oddelenia PZ vo Vinici na postupe pri hľadaní, mohla sa celá pátracia akcia začať. Policajti i pes prehľadávali pridelené úseky v okolí Leseníc. Asi po 300 metroch ako začali hľadať a psovod pustil Meika, tento vyšetkávaním upozornil svojho pána, že niečo našiel. M. Komada i ďalší policajti prišli k nemu a neďaleko bývalého poľného hnojiska v smere na Chrastince našli ležať dolu tvárou muža, ktorý nejavil známky života. Ako sa neskôr ukázalo, bol to hľadaný Pavel S. Pohľad na nehybné telo nebol príjemný. Muž tam ležal nehybne a telo už bolo pokryté množstvom mäsiarok. Na prvý pohľad sa mohlo zdať, že mužovi už niet po-

moci. Policajti sa ale nevzdávali, a keď M. Komada skúšal na jeho krčnej tepne tep, cítil pod prstami slabý tok života. Spolu s ostatnými kolegami preto dali muža do stabilizovanej polohy, poskytli mu prvú pomoc a privolali rýchlu zdravotnú pomoc. Muž nemal na tele viditeľné stopy násillia, ale bol zjavne dehydrovaný. Nájdeného Pavla si potom zobrali do opatery pracovníci RZP zo S. Ďarmôt, ktorí ho ošetrili a previezli do nemocnice na ďalšie vyšetrovanie.

Hrdinom dňa sa stal aj štvornohý záchranca Meik, ktorý má so svojim psovodom a ďalšími policajtami zúčastnenými na pátracej akcii, veľký podiel na záchrane ľudského života.

Práp. Mgr. M. Komada :
„Meik je pes z policaj-

ného chovu a dostal som ho, keď mal asi 1,5 roka. Nie je to špecialista na nejakú zvláštnu činnosť, ale je to všeobecne vyvíjený pes na obranné práce. Aj tu si robil iba svoju prácu, na ktorú bol vycvičený. Má veľmi dobrý čuch, čo dokázal už pri viacerých akciách hlavne v našom a lučenskom okrese. Napríklad pri stopovaní zlodějov v Krtíši, pri pátracej akcii v Seľetanoch a ďalších. Sám sa práci psovoda na Okresnom riaditeľstve vo V. Krtíši venujem intenzívne asi 2 roky. Predtým som ale robil 10 rokov na obvodnom oddelení."

Práp. Mgr. M. Komada so svojimi cvičenými štvornohými priateľmi

Práca policajného psovoda nie je nijaká zábava. Veď aby psi boli dobre pripravení na svoju prácu, musia denne cvičiť. Či piatok, či sviatok každý deň približne 2 - 2,5 hodiny sa psovodi venujú svojim zverencom. A že táto intenzívna práca prináša ovocie, by teraz mohol hovoriť Pavel S. a jeho príbuzní. Psovodovi práp. Mgr. Martinovi Komadovi a jeho psovi Meikovi patrí určite veľká vďaka.

Blahoželania

Veľkú vďačnosť chcú prejaviť najbližší **JAROSLAVOVI SPÁČOVI**, ktorý 13.septembra oslávi významné životné jubileum 60 rokov.

"Pri Tvojom krásnom výročí slzy sa tisnú do očí. Srdce sa láskou rozbúši, radosť nám vchádza do duší. Bozky sa snúbia s objatím a pery šepcú dojatím. Ži dlho, ocko, medzi nami, kým Teba máme, nie sme sami.

Mnoho radosti do rokov budúcich

Ti zo srdca prajú: manželka **Mária**, dcéra **Jarka**, vnuci **Robko**, **Miško** a **Danielko**.

Rok má 365 dní, mesiac 4 týždne, týždeň 7 dní, ale 10.september je jediný a práve v tento deň sa naša mama, starká a prastarká

MÁRIA HAUKOVÁ dožíva okrúhleho životného jubilea 70.rokov a 12.septembra oslávi aj svoje meniny.

"Keď oči slzami sa zalievajú a život krutý zdá sa, nádej nech Vás nesklame, pretrpieť všetko dá sa. Buďte šťastná ako nikto iný, najmä dnes, keď slávite svoje narodeniny". To Vám prajú deti: **Mirko** s manželkou **Ivkou** a dcéra **Olinka**. Vaše vnúčatá sa Vám prihovárajú týmito slovami: „Dožiť sa radosti kvitnúceho rána, je zázrak milosti, najkrajší dar Pána. Aj my dnes želáme dobrého zdravíčka, pre našu starkú od Pána z nebička.“

Praje **Mirko**, **Adko** s priateľkou **Paťkou**, **Peťo**, **Janka** a **Marianka** s priateľom **Jankom**. Pravnúčik **Nikolasko** Vás objíma a bozkáva.

Narodili sa

31.8. **Dávid** z **Čeloviec**, 2.9. **Valentína** z **V. Zlievec**, **Ján** z **Mule**, **Veronika** z **V. Zlievec**, 5.9. **Laura** z **Bušiniec**, **Oliver** a **Jakub** z **M. Čalomije**

Blahoželáme

12.9. **Máriám**, 13.9. **Ctiborom**, 14.9. **Ludomilom**, 15.9. **Jolanám**,

16.9. **Ludmilám**, 17.9. **Olympiám**, 18.9. **Eugéniám**

V maďarskom kalendári budú mať meniny:

12.9. **Mária**, 13.9. **Kornél**, 14.9. **Szeréna**, **Roxána**, 15.9. **Enikő**, **Melitta**, 16.9. **Edit**, 17.9. **Zsófia**, 18.9. **Diána**

Opäť „nakupovali“ grátis...

Policajti objasnili krádeže v sušičke

Ešte začiatkom apríla oznámila majiteľka bývalej sušičky na kukuricu, ktorá je na hospodárskom dvore bývalého družstva v Muli, že odtiaľ neznámi páchatelia ukradli dve železné stojky. Policajtom sa v týchto dňoch podarilo zlodejov vypátrať. Ide o dvoch približne 20-ročných bratov z Mule. Tí najskôr 31.3. ukradli jednu stojku, ktorú previezli domov, rozdelili na menšie kusy a na meno tretieho brata predali do zberných surovín. Podobný kúsok zopakovali aj o deň neskôr 1.4. V prvom prípade takto predali 235 kg a v druhom 185 kg železa, za čo dostali 37 a 31 euro. Majiteľke svojim činom ale spôsobili škodu vo výške 1 200 euro. Vyšetrovateľ voči podozrivým vzniesol obvinenie z prečinu krádeže.

Cigarety a alkohol sú v kurze

Doteraz neznámy páchatel sa pravdepodobne v skorých ranných hodinách 1.9. vlámal do pohostin-

stva v Pôtri. Z regálov ukradol väčšie množstvo cigariet, cukrovíniok, fľaše s alkoholom i žuvačky. Ukradol však aj CD a MP3 prehrávač i notebook. Majiteľka zatiaľ odhadla škodu na 1 800 eur, no táto suma ešte nemusí byť konečná.

Zloději na Viničkách

O cigarety mali záujem doteraz neznámi zloději aj v novinovom stánku na Ul. B. Nemcovej vo V. Krtíši. Vlamanie oznámila predavačka na polícii skoro ráno 2.9. Podľa nej zloději stánok vykradli niekedy od 21.30 hod. 1.9. do 5.35 hod. 2.9. Páchatelia najskôr odstránili kovovú, uzamknutú tyč z bočného okna, zložili mrežu, odstránili drevené lišty a vybrali sklo. Cez toto bočné okno potom pravdepodobne vnikli do stánku odkiaľ ukradli rádio s CD a MP3 prehrávačom, cigarety, zapalovače, rôzne perá, minerálky, telefónne karty. Majiteľom z Lučenca spôsobili krádežou škodu za 2 250,- eur a poškodením stánku za ďalších 200,- eur.

Zdroj: -mjr.PhDr.**MÁRIA FALTÁNIOVÁ**, hovorkyňa **KR PZ**

Jubilujúci Veľkokrtíšania

12.9. **Jozef Salva**, 13.9. **Ing. Gabriela Miháľkinová**, 14.9. **Ing. Milan Findra**

Opustili nás

31.8. **Jozef Ďurčo**, nar. v r. 1931 z **Novej Vsi**, **Helena Žilíková**, nar. v r. 1927 z **V. Krtíša**, 5.9. **Ladislav Lukács**, nar. v r. 1930 z **Vinice**, 6.9. **Mária Póčová**, nar. v r. 1957 z **Bátorovej**

SPOMIENKA

"Kde milovaného človeka pochovali, tam šťastia niet, len smútok z očí hľadí, mráz spálil kvet. Tam počuť z hlbín duše boľavý ston, bez neho srdce plače, bolesť je v ňom."

Rok plný bolesti a smútku uplynie 12.9.2011 od úmrtia našej milovanej manželky, dcéry, maminky, starkej, sestry a krstnej mamy **IVETKY ŽILÍKOVEJ** z **Veľkého Krtíša**,

ktorá nás opustila vo veku 47 rokov. Spomienka na Teba ostane tu navždy. Tak veľmi nám chýbaš, to potvrdí každý.

S láskou v srdci spomína celá smútiaca rodina.

SPOMIENKA

"Bolestou unavený tíško si zaspal, zanechal všetko, čo si mal rád. Hoci si odišiel a niet Ťa medzi nami, v našich spomienkach zostaneš navždy s nami."

Ďňa 16.septembra si pripomíname 1.výročie úmrtia nášho drahého starkého **ONDREJA HARAZÍNA** z **Pôtra**.

S úctou a láskou na Teba spomínajú: manželka, dcéra **Zlatka**, **Anka** a syn **Janko** s rodinami.

SPOMIENKA

Posledné zbohom na perách a slzy v očiach mala, keď svoj príbytok a najbližších opúšťala.

Ani päť rokov nezahojilo ranu, ktorú v našich srdciach zanechal odchod našej milovanej maminky a starkej **MÁRIE KLIMENTOVEJ** z **Veľkého Krtíša**,

ktorá od nás navždy odišla 12.9.2006.

"Dotítko láskavé srdce, klesli pracovité ruky. Stíchol dvor, záhrada, dom, už nepočuť, mamička, Tvoj hlas a kroky v ňom. Tak veľmi si chcela žiť, ale smrť prešla Tvojho života niť. Už niet návratu, ani nádeje, len cestička k hrobu nás k Tebe zavedie."

Stále spomínajú a nezabúdajú: dcéry **Nataša**, **Terézia**, **Renata**, **Beata** a syn **Vojtech** s rodinami.

Vandali na cintoríne

Polícia začala vyšetrovať prečin hanobenia miesta posledného odpočinku, ktorého sa dopustili zatiaľ neznámi páchatelia na cintoríne vo Veľkej Vsi na Iplom 2.9. niekedy od 10.00 hod do 19.00 hod. Páchatelia poškodili pomník na spoločnom hrobe 3 rodín a pováľali náhrobky. Škoda zatiaľ nebola vyčíslená.

-mjr. **PhDr. MÁRIA FALTÁNIOVÁ**, hovorkyňa **KR PZ**

Vaši drahí tak, ako si ich pamätáte

Spomínajte na vašich zosnulých tak, ako si ich za života najbližší dobre pamätajú - v pózach pri svojich veľkých záľubách. Budeme radi, ak sa rozhodnete pre fotografie svojich drahých zosnulých, na ktorých sú také, akých ich máte vo svojich srdciach.

Vinickí futbalisti držia spolu

K oslave Dňa obce vo Vinici spojenej s vinobraním a festivalom pivníc patrí aj majstrovský futbalový zápas. Už niekoľko rokov sa v deň obecných osláv hráva futbal pred sv. omšou a podobne tomu bolo aj v tomto roku. Na chvíľu som sa aj zastavil pozrieť si hru novo sa tvoriaceho vinického družstva. Už po 20 minútach "oberačkového" zápasu viedli Viničania nad súperom zvučného mena z Hnúšte 2:0 a s ich výkonom do tých chvíľ bol spokojný aj nový tréner Mgr. Peter Marinyec. Okrem rozhovoru o futbale sme sa nemohli vyhnúť ani zmienke o vinobraní a festivale pivníc, na ktorý sa tešili aj futbalisti.

Mgr. P. Marinyec: „*Naša rodina vlastní jeden z najstarších, ak nie najstarší lis na hrozno širokom okolí,*“ povedal mi medzi rečou a pokračoval, „*jeho pôvodným majiteľom bol starý otec môjho starého otca. Bol vyrobená v roku 1805, ako je to viditeľné na nápise, ktorý je na lise vypálený. Zhotovil ho stolár, alebo debnár Gyula Fischer. Naša rodina ho vlastní už od nepamäti a teraz je u mňa v pivnici. Ak chcete, môžete sa večer prísť naň pozrieť a odfotiť si ho.*“

Kto by odolal takémuto pozvaniu. Súhlasil som preto aj ja, a večer som sa vybral hľadať pivnicu rodiny Mgr. P. Marinyeca.

„*Nájdete ju ľahko,*“ povedal mi poobede jej majiteľ. „*Je to tretia pivnica od sochy sv. Urbana na Zsobraku, keď pôjdete smerom na Pacso.*“

Lis funkčný aj po dvesto rokoch

Pivnicu som naozaj našiel pomerne rýchlo a v nej okrem samotného Mgr. P. Marinyeca s rodinou i ďalšieho starého známeho, stolného tenistu Františka Doboša.

„*Škoda, že nemáte so sebou šoféra, ale guláš a pagáče musíte ochutnať, keď sa už víno nedá.*“ Núkal ma domáci pán a vzápätí doniesol rozvoniavajúci guláš. Vďaka patrí kuchárovi, bol naozaj výborný a pagáče vo Vinici vedia vždy napieť výborne. Neviem, ako to robia, ale tie vinické mi chutia najlepšie. Zvedavosť mi potom už nedala a ponáhal som sa pozrieť ten dvestoročný lis. Je naozaj unikátny. Zaberá pol predsiene pivnice a nízky strop nedovoľoval, aby sa ukázal v plnej kráse. Jeho, ako by som to nazval, príťažlivá skrútka, na ktorej je pozoruhodne opracovaný závit, musela byť obrátená opačne, aby sa dal vôbec dnu postaviť. Ako mi povedal ďalší z rodinných príslušníkov Dobosovcov Peter, lis je vyrobený z duba a okrem latiek na nádobe, v ktorej sa tlačilo hrozno, je všetko pôvodné. Je pozoruhodné, že pri jeho výrobe neboli použité žiadne klince a po vyťahnutí jediného dreveného klinu, sa lis dá rozobrať ako domček z karát. Takto ho aj dostali dnu. Samozrejme, že drevo už bolo ošetrené, ale lis je stále funkčný. I keď naposledy na ňom lisoval ešte starý otec Mgr. P. Marinyeca, a aj to vraj počas okresných oberačkových slávností niekedy v polovici 70-tych rokov 20. storočia na alegorickom voze v sprievode vo V. Krtíši.

Na lise je stále zreteľne vidieť vypálený rok výroby i majiteľa, ktorý ho zhotovil. Gyula Fischer a 1805. Má teda úctyhodných 216 rokov. Vraj aj bolo niekoľko záujemcov, ktorí ho chceli odkúpiť, či už pre múzeá, alebo aj súkromne, ale rodina

si chce túto pamiatku na svojich predkov ponechať.

Futbalisti sedeli na prameni

Ešte dlho by sa dala obdivovať precízna robota starých majstrov pri púťavom rozprávaní domácich vínárov, ale na Mgr. P. Marinyecovi bolo vidieť, že je nervózny. Jeho zverenie nakoniec populárnejšie stretnutie vyhrali 2:1, ale ako mi pošepkali

Mgr. P. Marinyec a František Doboš pri unikátnom dvestoročnom lise

niektoré zákulisné hlasy, najmä v druhom polčase sa dosť trápili. Mgr. P. Marinyec: „*Od začiatku prípravu na novú sezónu sme začali budovať nové mužstvo zložené hlavne s hráčov z našej obce. V družstve vládne kolektívny duch, ktorý tu už niekoľko rokov nebol. Po každom vyhratom i prehratom zápase sa všetci spolu stretáme a rozoberáme stretnutie. A úspechy oslavíme...*“

Oslavovať sa vybrali aj po tomto zápase, zvlášť keď bol festival otvorených pivníc a trénera to ťahalo za jeho zverencami. Spolu s ním, jeho manželkou a niekoľkými ďalšími mladými ľuďmi, som sa aj pobral za zvukom hudby. Skratkou cez vinice sme sa pomerne rýchlo dostali do ďalšej časti vinických pivníc, ktorú volajú Pacso.

Nielen v tejto časti, ale vraj v celej Vinici najväčšiu pivnicu má Ing. Gabriel Zsigmond spolujajiteľ rodinnej firmy Pivnica a vinohrady Zsigmond. Sem sme sa spolu s trénerom vybrali hľadať futbalistov. Na rozsiahlom priestranstve pred pivnicou sa už zabávalo veľa hostí, ale futbalisti medzi nimi neboli. Nuž, ale mladí a pribojní ľudia idú rovno ku

Dobré pľúca pri ťahaní vína predviedol aj náš futbalový komentátor Gabriel Zsigmond

prameňu a tam, v podzemných priestoroch, kde sa skladuje a dozrieva víno, sme našli i futbalistov. Zlatistý i červený Bakchov mok im nalieval sám majiteľ Ing. G. Zsigmond. Bolo iba prirodzené spýtať sa ho na novú úrodu hrozna i na to, kde sa dá víno z ich pivnice kúpiť. Ing. G. Zsigmond: „*Tohtoročná úroda sa ukazuje kvalitná a už sa teším na to, aké dobré vína ide-*

Zsolt Zsigmond ponúka víno zo svojej produkcie

ponúkať aj s odborným výkladom na degustáciu i predaj napríklad víno z pivnice Janky Ďuríkovej, Ing. Képeša, Movina, Natural Alimmentarie i Pivnice Zsigmond. V súčasnej dobe je už táto vinárika zatvorená a fungovať bude znovu počas budúcej letnej sezóny, ale Mgr. M. Varga je ochotný prísť urobiť degustáciu aj na rozličné podnikové oslavy či akcie.

Už nikdy na vinobranie do Vinice bez šoféra

Ale vráťme sa pivničný festival do Vinice. Futbalistom sa po krátkej chvíli zachcelo i tanca, ku ktorému ich lákala hudba, ktorá znela z voľného priestranstva pred pivnicou. Ešte kým to roztočili aj so svojimi partnerkami na tanečnom parkete, sa po víťaznom zápase spoločne odfotili. Keďže moje ťažké nohy už nie sú príliš v priateľskom vzťahu s tancom, rozlúčil som sa s nimi a odišiel hľadať ďalšiu pivnicu, kam ma pozvali. Tá bola iba o niekoľko metrov nižšie po ceste a patrila tiež Zsigmondovi a tiež Gabrielovi, ktorý ju vlastní spolu s bratom Ing. Zsoltom Zsigmondom a obaja majú do činenia aj s vinickým futbalom.

Na verande pivničky chatky vyhrávala ľudová hudba, kde hrali prím basista Ing. Karol Zviačič i akordeonista Jozef Škamla, doplnení dvomi mladými huslistami. Žilky rozihrali slovenské i maďarské ľudové melódie, operetné piesne a na požiadanie napríklad aj Santa Lucia. Aj keď je pivnica bratov Zsigmondovcov o niečo menšia ako ich menovcov, pohostinnosť tu vládne rovnaká a návštevy sa striedali aj tu. Veď bolo treba ochutnať a trošku sa zabaviť takmer v každej otvorenej pivnici. Ani ja som nemohol odmietnuť guláš z diviny, zvlášť, keď sa na jeho prípravu podieľala aj Adrika, moja známa z V. Krtíša. Len škoda, že som nemal šoféra, ako mi aj tu hovorili majitelia pivnice.

biť určité kroky, ale zatiaľ nechcem povedať aké.“

Degustácia vín z nášho okresu na D. Strehovej

Ako som sa dozvedel, a viem to aj z iných zdrojov, jedným z prvých, ktorí začali ponúkať tie najkvalitnejšie vína vyrobené v našom okrese je Mgr. Miroslav Varga. Počas letnej sezóny si v areáli kúpaliska D. Strehová otvoril malú vinárinku, kde

Pri dobrej zábave čas rýchlo plynul a pomaly sa blížila polnoc a na mňa čakala ešte zastávka v Sefanoch, kam ma pozýval starosta na diskotéku po súťaži vo varení gulášu. Aj keď nerád, musel som sa pobrať za povinnosťami, veď aj keď to niekedy nevyzerá na podobných akciách, stále sme v práci. Škoda, že sa mi nepodarilo navštíviť ďalšie pivnice kam ma pozývali, ale v pivničnom vinickom raji je ich veľa a iba prísť, pozdraviť a odísť sa tiež nedá. Veď, ak sa bude dať, o rok sa tam možno vrátim. A najradšej aj so šoférom. Alebo si tam vybavím nocľah.

-P. GAŠPAROVIČ-

Mlieko Dačovolančanov vždy podržalo

Niekedy v polovici 70-tych rokov minulého storočia vtedajšie JRD Dačov Lom postavilo a otvorilo na Sucháni nový kravín. Po 35 rokoch aj poľnohospodárstvo išlo vo vývoji a požiadavkách na kvalitu dopredu a kravín pomaly dosluhoval a nevyhovoval moderným požiadavkám na chov hovädzieho dobytku. Preto sa vedenie Prvej družstevnej, a.s., Dačov Lom rozhodlo pre jeho modernizáciu. Pred 3 rokmi vypracovali projekt, ktorý bol úspešný. Financie na rekonštrukciu kravína i dojárne na hospodárstve v Sucháni získali z viacerých zdrojov. Či už pomocou dotácií prostredníctvom Poľnohospodárskej platobnej agentúry, úverov ale aj z vlastných zdrojov a vďaka zhotoviteľovi celej stavby nitrianskej firme Dynamic, sa im podarilo celú stavbu vyfinancovať.

Predseda prvej družstevnej, a.s., Ján Mikula: "Celý projekt na modernizáciu živočíšnej výroby na tomto hospodárskom dvore bol vypracovaný v roku 2008 a náklady predstavovali 2 350 000 euro, z toho približne 200 000 euro sú náklady na stroje do živočíšnej i rastlinnej výroby. Bývalý kravín už pomaly nevyhovoval podmienkam EÚ a rozdiel po rekonštrukcii je obrovský. Pred rekonštrukciou v tejto maštali, ktorú mi voláme K-200, sme mohli ustajniť 204 dojníc. Do tejto modernej a vynovenej sa teraz zmestí o 70 kusov viac. Aj čo sa týka hygieny a pohodlia zvierat, spĺňa tento kravín posledné podmienky Európskej únie. Dojnice už nestoja uviazané pri hrante, ako sa hovorí, ale sú voľne ustajnené. Mlieko už tiež nedojíme na stojisku, ale v modernej mliekarni, ktorá je postavená vedľa kravína."

Ako nám povedal hlavný zoolochnik Ján Berac, dojárne spustili do prevádzky v auguste minulého roka.

Ján Berac: "Je to moderná, tandemová dojárne pre 6 a 6 dojníc. Je to zariadenie na špičkovej úrovni. Momentálne v tejto dojárni dojíme 185 kusov a celé dojenie trvá približne 2 hodiny a 50 minút, pričom sa jedna krava vy-

Uprostred modernej dojárne zoolochnik Ján Berac v rozhovore s redaktorkou Rádia Regina Klaudiou Karásekovou

Až tieto teliatka dorastú, budú už ustajnené v novom kravíne

dojí asi za 7 minút. Priemerná dojivosť je 14,5 - 15 litrov na kravu. Celkovo máme 390 dojníc a denne dodávame do mliekarene 5 560 litrov kravského mlieka."

Okrem hovädzieho dobytku sa na tomto družstve venujú aj chovu oviec. Dá sa povedať, že ostali verní tradičnému poľnohospodárstvu, ktoré je pre tento hornatý kraj typické.

J. Mikula: "Podľa môjho názoru je živočíšna výroba v našom okrese na ústupe. Je tu všeobecný úbytok dojníc i mladého dobytku. Živočíšna výroba v uplynulých rokoch nebola atraktívna z pohľadu cien mlieka a mäsa či už hovädzieho, baranieho alebo bravčového. Čo sa ale týka nášho podniku, nás produkcia mlieka, dá sa povedať, podržala v najhorších dobách a mlieku sme stále verní. Vyplýva to samozrejme aj z prírodných podmienok v ktorých naše družstvo hospodári."

V Prvej družstevnej, a.s., nezabúdajú, že dlhodobé dobré výsledky na vysokej úrovni dosahujú vďaka zvieratám, a preto sa im venujú s maximálnou starostlivosťou. Svedčí o tom aj modernizácia kravína a dojárne na hospodárstve v Sucháni.

-P. GAŠPAROVIČ-

Pri rekonštrukcii kravína dbali aj na pohodlie ustajnených dojníc

PRIHLÁSTE SVOJE
RATOLESTI DO SÚŤAŽE

DETSKÁ TVÁR
TÝŽDENNÍKA

POKROK

Podmienky súťaže sú nasledovné: Do redakcie nám prineste fotografiu vášho dieťatka aj so stručnou charakteristikou o ňom: kedy sa narodilo, čo rado robí, s akými hračkami sa najradšej hráva, čo má, a čo nemá rado. Vaše dieťatko môže súťažiť v jednej z dvoch kategórií: I. do 3 rokov a II. kategória od 3-6 rokov. V každej kategórii odmeníme peknými hračkami prvé tri deti, ktoré dostanú najviac kupónov so svojim priradeným číslom. Do redakcie je potrebné prísť z dvoch dôvodov: kvôli zaplaceniu manipulačného poplatku 3 eurá, a tiež kvôli písomnému súhlasu o tom, že fotografia vášho dieťatka môže byť zverejnená v našich novinách. Neváhajte teda: zalistujte v rodinných albumoch alebo svojho drobčeka odfoťte a prihláste k nám do súťaže. Skutočnosť, že bude mať na túto, svoju zrejme prvú súťaž v živote, spomienku na celý život, vás môžu presvedčiť gymnazistky Simonka a Norika z tejto strany, ktoré sa nám po rokoch ozvali...

Prijmite
pozvánku na
**EZOTERICKÝ
FESTIVAL**

Si tým, čo si myslíš!
(Žiť zdravo - bez strachu)

Pod týmto názvom sa 24.septembra uskutoční v Slovenských Ďarmotách v miestnom kultúrnom dome so začiatkom o 10:00 hod. celodenné podujatie s nasledovným programom: Gáspár Komél, reflexológ - Využitie reflexológie a holistiky k uchovaniu zdravia ●●● Dr. Nemes Katalin, odborný poradca - Magnetická terapia a biorezonancia ●●● Árvai Attila, spisovateľ diplomovaný parapsychológ - Interview so Smrťou ●●● Bujdosó László, harmonizátor - Ilúzie - skutočnosť, harmónia, zdravie - choroba ●●● Balogh Lajos, diplomovaný parapsychológ - Existuje dobro a zlo? ●●● Vadócz Erzsébet, numerologička - Numerológia vo Feng - Shui ●●● Király István, Majster REIKI - Usu reiki - liečenie príložením rúk ●●● Uza Gitta, dipl. parapsychológ - Psychometria. Aké informácie nosia veci? (vieš čo si doneseš domov?) ●●● Brušný tanec ●●● Sprievodné služby, ktoré budete môcť počas dňa využiť: fotenie aury, numerológia, veštenie tarotová diagnostika iris-dlane-tváre grafológia, Uza g metóda - energetická liečba, reiki, a rôzne iné. Vstupné 3 .

JAROSLAVA UBRANKOVIČOVÁ,
predsedkyňa Miestneho spolku
Slovenského červeného kríža vo V. Kríši

Na stránkach nášho týždenníka pomerne často informujeme o činnosti Slovenského Červeného kríža, ktorého miestny spolok vznikol v roku 2006 a za predsedníčku bola po Jozefíne Vrabelovej zvolená Jaroslava Ubrankovičová (na fotografii), ktorá v SČK pracuje ako dobrovoľníčka od roku 1996.

Keďže druhá septembrová sobota je už tradične Svetovým dňom prvej pomoci, dnes vám v krátkosti predstavíme jeho predsedníčku.

Už na Základnej škole v Kokave nad Rimavicou sa malej Jarke započala dobrovoľnícka práca pri poskytovaní prvej pomoci, preto navštevovala krúžky SČK a spolu so svojimi spolužiakmi sa zúčastňovala rôznych súťaží. K najväčšiemu kolektívnemu úspechu patrilo, keď sa na celoštátnej branno-športovej súťaži na Táloch umiestnili na krásnom druhom mieste. Po skončení strednej školy a prestávaní sa do nášho okresu v roku 1978, pracovala J. Ubrankovičová istý

Od roku 2000 si neustále rastúci počet národných spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca na celom svete pripomína druhú septembrovú sobotu ako World First Aid Day - Svetový deň prvej pomoci. Iniciátorom tohto sviatku je medzinárodná federácia spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca ((International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies - IFRCCS). Pod názvom Svetový deň prvej pomoci ho poznáme od roku 2003, v rokoch 2000 až 2002 sa tento sviatok oslavoval pod názvom Európsky deň prvej pomoci.

Pomoc najviac ocení ten, kto ju kedysi veľmi potreboval

čas v závodoch Pleta a LIAZ, kde sa venovala popri práci športovému viacboju, kde jednou z disciplín je aj poskytovanie prvej pomoci. Neskôr, keď ju začínalo zdrádzať zdravie a zostala na invalidnom dôchodku, na vlastnej koži zistila, aká dôležitá je včasná zdravotnícka pomoc, ktorej sa jej už viackrát dostalo od lekárov. Hoci ani v súčasnosti nie je jej zdravotný stav uspokojivý, snaží sa svoju dobrovoľnícku prácu vykonávať čo najlepšie. Lekárom a ostatnému zdravotníckemu personálu, ktorý sa o ňu príkladne staral a stará, sa chce odvdáčiť za ich pomoc aj tým, že sa aktívne angažuje v dobrovoľníckej práci SČK, a dá sa povedať, že je ich taká predĺžená ruka na rôznych podujatiach, kde spolu s ďalšími dobrovoľníkmi poskytuje prvú pomoc pred príchodom profesionálnych zdravotníkov.

S radosťou robí dobrovoľnícku prácu v MS SČK vo Veľkom Kríši, kde k hlavným aktivitám SČK patrí hlavne organizovanie dobrovoľníckeho darčovstva krvi. Ešte za čias predsedovania Jozefíny Vrabelovej sa začali organizovať odbery krvi priamo v meste Veľký Kríš, takže ľudia, ktorí robia tieto šlachetné skutky, už ne-

musia kvôli nim cestovať do iných okresov. Odbery krvi sa už niekoľko rokov organizujú na novej baníckej slobodárni v priestoroch firmy Gastro Hell vo Veľkom Kríši, vďaka pochopeniu jej majiteľky.

Jaroslava Ubrankovičová z vlastnej skúsenosti vie, aké dôležité je, aby sa základy prvej pomoci učili od malička, pretože to, čo sa vstépi do detského rozumčeka, to tam v podvedomí zostane navždy a je veľký predpoklad, že raz, ak bude musieť v dospelosti človek pomôcť, v pamäti sa mu automaticky vynorí, ako to má urobiť.

V rámci dobrovoľníckych aktivít Slovenského Červeného kríža je v našom okrese koordinátorkou projektu pre deti predškolského veku EDI - Evička a deti. V okrese V. Kríš je do projektu zapojená MŠ na ulici Hviezdoslavova a jej dislokované triedy a ďalej MŠ v Pôtri, D. Plachtinciach, Sklabinej, Vinici a Hrušove. Po skončení prvého roka projektu materské školy dostanú certifikát, ktorý ich oprávňuje na pokračovanie projektu aj v nasledujúcich školských rokoch. Všetky deti, ktoré končia dochádzku v MŠ a boli zapojené do projektu, získajú diplomy. Práca so školákmi patrí k najkrajším, pretože sú veľmi vní-

mať a vďační za to, že sa im niekto venuje.

Schopnosti prvej pomoci sa školo-povinné deti na ZŠ Škultétyho vo V. Kríši pod jej odborným vedením učia na zdravotníckom krúžku „Mladý zdravotník“. J. Ubrankovičová sa spoločne s ďalšími dobrovoľníkmi z MS SČK zúčastňuje branno-účelových cvičení na stredných školách, kde si žiaci osvoja zásady poskytovania prvej pomoci.

Prácu s malými deťmi hodnotí J. Ubrankovičová ako najpozitívnejšie, čo môže v jej činnosti byť. K takýmto patrí aj vedomie, že dobrovoľníci SČK včas a kvalifikovane poskytnú prvú pomoc, ako tomu bolo napríklad asi 9 ročnému dievčatku s epileptickým záchvatom pred niekoľkými rokmi na Hontianskej paráde v Hrušove. A k tým úplne najhorším zážitkom v práci v SČK patrí aj ten, keď sa organizoval cieľový odber krvi pre konkrétneho pacienta, ktorému už, žiaľ, dobrá vôľa nepomohla.

Na záver pranie J. Ubrankovičovej: **" Aby ma neopustilo zdravie, aby som mohla aj naďalej vykonávať túto dobrovoľnícku činnosť, pretože mi prináša pocit uspokojenia v tom, že aj s podlomeným zdravím môžem byť ešte užitočná, prospešná a nápomocná pri práci ktorá ma baví a naplňa dobrým pocitom."**

-RUŽENA HORNÁČEKOVÁ-

Neraz práve jednoduchý, ale správne prevedený úkon či hmat, alebo ošetrenie môžu zachrániť to najcennejšie, čo máme - život.

Čas strávený pri získavaní vedomostí ako poskytnúť prvú pomoc nie je nikdy časom strateným.

To, čo sa naučíte, môže pomôcť vám, vašim najbližším, priateľom, ale aj náhodnému človeku v núdzi.

Základné údaje o prvej pomoci

Hovorí sa totiž, že tak ako sa človek nikdy nezabudne bicyklovať, tak nikdy nezabudne na základné pravidlá poskytnutia prvej pomoci. A keďže sa tiež hovorí, že opakovanie je matka múdrosti, pripomeňme si základné pojmy aj pravidlá prvej pomoci:

Je prirodzenou povinnosťou každého občana, aby podľa svojich možností poskytol prvú pomoc bez rozdielu každému, koho postihol úraz alebo náhle ochorenie. Poskytnutie prvej pomoci je nielen prirodzenou (morálnou) povinnosťou každého občana, ale aj povinnosťou, ktorá vyplýva zo zákona o starostlivosti o zdravie ľudu. Prvá pomoc sa musí poskytovať pri všetkých úrazoch, otravách a náhlých ochoreniach.

NÁZVY A DEFINÍCIE

■ **Prvá pomoc** - je súbor jednoduchých a účelných opatrení, ktorými sa má pri náhlom ohrození alebo narušení hodnôt zabrániť rozvoju ďalšieho poškodenia a zmierniť následky poškodenia na najmenšiu mieru. Prvú pomoc možno rozdeliť na technickú a zdravotnícku.

■ **Technická prvá pomoc** - jej podstatou je odstránenie vonkajších fyzikálnych a chemických príčin, ktoré spôsobili úraz, otravu alebo náhle ochorenie a ktoré neustále zhoršujú stav postihnutého, kým ich vplyv trvá. Často je

predpokladom pre poskytnutie zdravotníckej prvej pomoci.

■ **Zdravotnícka prvá pomoc** - je súbor opatrení, ktoré pri náhlom ohrození alebo postihnutí zdravia cieľavedome a účinne obmedzujú rozsah a dôsledky ohrozenia alebo postihnutia. Zdravotnícku prvú pomoc možno rozdeliť na zdravotnícku laickú prvú pomoc a zdravotnícku odbornú prvú pomoc.

■ **Zdravotnícka laická prvá pomoc** - je súbor základných odborných a technických zdravotníckych opatrení poskytovaných spravidla bez špecializovaných prostriedkov. Súčasťou laickej prvej pomoci je prívolať odbornej pomoci a starostlivosť o postihnutého do jeho odovzdania do zdravotníckeho ošetrovania.

■ **Úraz** - je každé násilné poškodenie tela, ktoré zanecháva následky vo forme otvorených rán, vnútorných zmien, pomliaždení, vyklbení, zlomenín, popálenín, poleptania a pod.

■ **Otrava** - je každé poškodenie zdravia alebo spôsobenie smrti účinkom chemickej látky (jedu).

■ **Náhla príhoda** - je náhle vzniknuté ochorenie alebo vzplanutie skrytej či chronickej choroby. Môže vzniknúť aj u zdantlivo zdravého. Začína väčšinou prudko, vyvíja sa často až dramaticky a neraz ohrozí postihnutého aj na zdraví.

Zásady poskytovania prvej pomoci pri náhlom postihnutí zdravia

Základným pravidlom pri poskytovaní prvej pomoci je robiť všetko, čo stav postihnutého vyžaduje a čoho je záchranca schopný, ale len v rozsahu, ktorý bezpečne ovláda.

Pri poskytovaní prvej pomoci treba zachovať tento postup :

- Zistiť príhodu (odstrániť lebo prerušiť pôsobenie vyvolávajúcej príčiny a umožniť poskytnutie prvej pomoci),
- orientovať sa o zdravotnom stave a rozsahu poškodenia (posúdenie stavu bezprostredného ohrozenia života s nebezpečenstvom z omeškania a postihnutia bez bezprostredného ohrozenia života),
- vykonať opatrenia zachraňujúce život, poskytnúť ďalšiu prvú pomoc podľa stavu postihnutého a účinnými opatreniami zabrániť vzniku alebo rozvoju komplikácií,
- orientovať ďalšiu pomoc (zabezpečiť šetrný a rýchly odvoz postihnutého do zdravotníckeho zariadenia, zabezpečiť sprevádzanie postihnutého),
- odovzdať postihnutého do sústavy rýchlej zdravotníckej pomoci.

Prvá pomoc pri náhlom zastavení krvného obehu

Zastavenie prítoku okysličenej krvi do mozgu vedie počas 3 - 4 minút k nevratnému poškodeniu mozgových

buniek - k smrti. Najzávažnejšou poruchou je zastavenie srdcovej činnosti. Príčiny môžu byť rôzne, napr. : choroba srdcového svalu (infarkt), chemické faktory (predávkovanie liekov), fyzikálne faktory (priame poranenie srdca, úraz bleskom a elektrickým prúdom, ďalej dusenie, veľká strata krvi, porucha srdcového centra a pod.).

Diagnóza zastavenia krvného obehu musí byť včasná a možno ju určiť podľa týchto skutočností :

- Tep na veľkých cievach (krčná tepna a stehenné tepny) nie je hmatateľný. Tep na krčnej tepne sa hmatá vedľa hrtnu (ohryzku) veľmi ľahko najlepšie obojstranne.
- postihnutý nedýcha alebo dýcha lapavo,
- postihnutý je v bezvedomí,
- sliznica a koža sú šedobiele až namodralé,
- zornice sú dosť často rozšírené (asi 60 sekúnd po zastavení), tento príznak nie je rozhodujúci a môže chýbať.

Pri zastavení krvného obehu je dýchanie vždy vážne postihnuté a nemožno ho považovať za dostatočné. Okamžite po zistení, že sa zastavil krvný obeh, musí sa začať s resuscitáciou, ktorá spočíva v nepriamej masáži srdca kombinovanej s dostatočným umeľým dýchaním.

Svetový deň prvej pomoci sme si pripomenuli 10.9.2011. Prvá pomoc je dôležitá pre nás všetkých pri akomkoľvek zranení. Dobrovoľníci Miestneho spolku Slovenského červeného kríža vo Veľkom Krtíši v spolupráci s Okresným dopravným inšpektorátom vo Veľkom Krtíši dňa 17.8.2011 opäť išli na cesty skontrolovať a vyskúšať vodičov a ich spolieštujúcich, či majú v poriadku lekárničky, a ako ovládajú prvú pomoc. Niektorí vodiči nemali v poriadku autolekárničku a boli upozornení, aby nabudúce bola v poriadku a v záruke. Ako ovládali prvú pomoc? V tento deň ju nedokázali poskytnúť traja oslovení. Ostatní zastavení účastníci cestnej premávky ovládali prvú pomoc len čiastočne, týmto účastníkom bolo vysvetlené, ako majú zvládnuť danú situáciu. Pochvalu si naopak zaslúžia účastníci dvoch áut, ktorí pri simulovanej autonehode pracovali tímovo, z obidvoch vozidiel spolu zhodnotili stav zra-

Prvá pomoc...

nených, privolali RZP 112, a ošetrili ranených v správnom poradí. Za to im patrí pochvala a poďakovanie za ich vedomosti a správne reakcie.

Milí vodiči, ak ste náhodou účastníkmi dopravnej nehody, neváhajte zastaviť a poskytnúť prvú pomoc, privolajte RZP na číslo 112 a ošetríte ranených, zostaňte na mieste dopravnej nehody až do príchodu záchranky, pomôžete zachrániť ľudský život. Majte stále po ruke autolekárničku, tá je v takejto situácii veľmi dôležitá.

Ak vás zastaví dopravná polícia a vidíte pri nich dobrovoľníkov Slovenského červeného kríža alebo jej sa, sme tam pre vás, ak neovládate prvú pomoc radi vám pomôžeme a poradíme.

Želáme všetkým vodičom disciplinovanú a šťastnú cestu bez nehôd. - J. UBRANKOVIČOVÁ-

Nezvládli ju všetci vodiči

J.Koronziová kontroluje lekárničku jedného z vodičov

Tento vodič by vám život na ceste určite zachránil

Niektorí sa s úlohou podať prvú pomoc popasovali statočne, iní si zase nevedeli dať rady a museli sa spoľahnúť na pomoc dobrovoľníkov

Pokrok pomohol...

V nedeľu sa dostanete z V. Krtíša do Košíc jednoduchšie

Naša stála čitateľka sa na nás obrátila 17.8. t.r. s nasledovným podnetom a zároveň prosbou o pomoc. Konkrétne išlo o zmenu odchodu autobusa, ktorí využívajú študenti ale aj pracujúci cestujúci v nedeľu na trase Veľký Krtíš Lučenec s prípojom na vlak z Lučenca. Z jej listu vyberáme:

"Prosím vás o pomoc alebo radu, ako riešiť môj problém. Mám syna - študenta, ktorý navštevuje školu v Košiciach a takmer každú nedeľu cestuje na trase V. Krtíš - Košice. Často ho vozíme ku vlaku do Lučenca, lebo autobus odchádzajúci z V. Krtíša prichádza pár minút po odchode vlaku - presne deväť minút."

My sme zistili, že ide o autobusový spoj Veľký Krtíš - Lučenec číslo 606416114 (SAD Lučenec) s odchodom o 15,45 hod. a príchodom 16,55 hod. Tento spoj by sa skutočne mohol napojiť na vlakový spoj Lučenec - Košice R Domica 2., ktorý má odchod 16:44 a príchod 19:38, keby autobus nemal príchod do Lučenca 9 minút po odchode vlaku. Zistili sme, že ide o spoj, ktorý patrí pod lučenskú SAD-ku, a.s., preto sme sa obrátili na jej koordinátora dopravy Róberta Kuruca, aby nám poradil, či je nejaká možnosť upraviť odchod autobusu. U tohto pracovníka sme sa stretli s maximálnou o-

chotou riešiť náš podnet a hneď nám aj poradil, aby sme oficiálnu žiadosť našej čitateľky poslali na ich závod ako aj na Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie dopravy. Ešte dodal, že z ich strany nevidí žiaden problém, aby vyšli svojim zákazníkom - cestujúcim v ústrety a urobili patričné opatrenia po tom, ako im to schváli VÚC a na záver ochotne poskytol mobil na príslušného pracovníka.

S ochotou riešiť tento problém sme sa stretli aj na kraji, kde nás pozorne vypočul Ing. Martin Snopko, ktorý zareagoval rovnako ústretovo a prisľúbil, že urobí všetko pre spokojnosť cestujúcich. Obidvaja pracovníci svoje slovo dodržali a my sme si v redakčnej mailovej pošte už 24.8. (!) našli tento potešujúci mail od Ing. M. Snopka:

"Dňa 17.08.2011 obdržal Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja vašu žiadosť, ktorej predmetom je posunutie autobusového spoja č. 114 na linke č.

606 416 s odchodom o 15,45 hod. z Veľkého Krtíša s prípojom na vlak Lučenec - Košice. Po posúdení vašej požiadavky vám zasielame nasledovné stanovisko: Nakoľko z obsahu podania vyplýva, že požiadavka sa týka spoja na prímestskej autobusovej linke, ktorú prevádzkuje dopravca Slovenská autobusová doprava Lučenec a.s., Mikušovská cesta 17, 984 01 Lučenec, Banskobystrický samosprávny kraj prerokoval predmetnú požiadavku s dopravcom, aby zmena cestovného poriadku linky č. 606416 bola vykonaná, ak to umožňujú jeho prevádzkové možnosti, v najskoršom možnom termíne. Podľa vyjadrenia dopravcu bolo možné re-

alizovať posun vo víkendových časových polohách spojov. Dopravca ďalej uviedol, že predmetná žiadosť bude zapracovaná do návrhu cestovného poriadku na prímestskej autobusovej linke č. 606416 s platnosťou od 1. septembra 2011.

Banskobystrický samosprávny kraj požadovanú zmenu cestovného poriadku na predmetnej linke schválil s platnosťou od 1. septembra 2011. Zmena nastáva cez víkendové dni v posune autobusového spoja s Veľkého Krtíša o 20 min. do skoršej polohy s odchodom o 15,25 hod. a s príchodom do Lučenca o 16,35 hod., tak aby bolo možné stihnúť vlakový spoj s odchodom o 16,44 hod.

Veríme, že uskutočnená zmena cestovného poriadku na autobusovej linke prispieje k spokojnosti cestujúcej verejnosti."

My len dodávame, že cestujúci, ktorých sa týka táto zmena a uľahčí im dopravu z V. Krtíša do Košíc, spokojní určite budú. Zároveň sa v nich - ako aj v nás upevnila viera, že keď sa chce, tak sa mnoho vecí dá zmeniť k lepšiemu, a že na mnohých miestach sú úradníci a pracovníci, ktorí si robia svoju prácu nielen dobre, ale aj s myšlienkou na to, že na ich rozhodnutí a rýchlosti závisí spokojnosť iných. - JANA KAMENSKÁ-

PhDr. DANICA JANIÁKOVÁ PREDSTAVUJE SVOJE VYDAVATEĽSTVO KONTAKT

Istá slovenská spisovateľka ženských románov na otázku novinára, prečo začala písať, odpovedala, že keď si chcela v kníhkupectve kúpiť knihu, žiadna ju nezaujala natoľko, aby si ju kúpila, preto sa rozhodla, že si ju napíše sama. Určite aj vy poznáte mnoho dobrých a kvalitných kníh a nemusia to byť práve v súčasnosti také populárne romány pre ženy. Pred časom sme vám predstavili spisovateľa Jozefa Banáša a jeho tvorbu, dnes vám predstavíme spisovateľku, ktorú by mohlo osobne poznať pomerne dosť ľudí v strednom veku aj z nášho okresu. S touto zaujímavou a mimoriadne aktívnou ženou sa už niekoľko rokov prelínajú aj moje cesty alebo aspoň chodníčky osudu.

V redakcii Pokrok som v roku 1985 nastúpila na jej miesto, keď odišla pracovať do bratislavského Večerníka. Zdedila som po nej oranžový Consul. Pre tých neskôr narodených na vysvetlenie - Consul je v súčasnej redakčnej technike akoby trabant medzi autami. Čože trabant, starý Laurin & Klement z roku 1925 - skrátka písací stroj, ktorý už patrí skôr do múzea ako do redakcie. Vlastne nás roky spájalo a spája aj čosi viac - priateľstvo, ktoré si cením, pretože vydržalo desaťročia. Navyše, úplne prvé články mi uverejnili podnikové teslácke noviny, ktoré sa volali KONTAKT. KONTAKT sa tiež volá vydavateľstvo PhDr. DANICE JANIÁKOVEJ, lebo o nej je reč. Týmto článkom vám chcem predstaviť zaujímavé knihy, ktoré spisovateľka Danica Janiaková vydala, či už ako autorka alebo majiteľka vydavateľstva, k založeniu ktorého akoby prirodzene speľa od začiatkov svojej novinárskej práce.

Prvá kniha KTO, AK NIE TY? vyšla vo vydavateľstve SOFA v roku 1998. Autorka v nej dáva príležitosť známym slovenským osobnostiam, aby potvrdili, že naše telo a psychika, myšlienky a emócie sú prepojené s tým, čo prežívame. V rozhovoroch s učiteľmi, lekármi, vedcom, filozofom i kňazom sa snaží autorka hľadať odpoveď na otázku, či sme režisérmi vlastného šťastia, alebo hračkami v rukách osudu. O tom, že všetko, čo sa nám deje, má zmysel s Egonom Bondym, Jozefom Blesákom, Ludovítom Dobšovičom, Svatavou Kabošovou, Irenou Kašičkovou, Ivanom Kupkom, Milanom Lucinom, Martinom Marekom, Ivanom Novotným, Marianom Penthorom, Niki Petrášovou, Antonom Srolcom, Štani-slavom Stohlom, Rudolfom Štefanovičom, Kaludiom Vicienikom a Janou Vránovou. (Žiaľ, knihu som v dobrej viere požičala, ale viac ku mne netrafil - pozn.red.)

Pred vydaním druhej knihy, a vôbec prvej z vlastného vydavateľstva, predchádzala séria článkov o liečbe závislostí, ktoré písala Dani-

ca Janiaková pre istý časopis. Šéfredaktor časopisu jej vtedy poradil, či by články neskúsila vydať knižne, že by bola škoda, aby táto téma ostala len v časopisoch, ktoré končia v zberoch. D. Janiaková skúsila osloviť tri firmy, či by podporili vydanie publikácie. Svojej knihe verila a museli jej uveriť aj predstavitelia tých firiem, pretože jej vydanie podporili. Kniha dala názov TAK UŽ DOSŤ! VÝCHODISKÁ ZO ZÁVISLOSTI. Odborné rady ku konkrétnym prípadom rôznych závislostí sú stále aktuálne a dokonca čoraz viac, takže aj dnes sa stane, že autorke zavolá nešťastný človek, ktorý sa v rodine alebo medzi svojimi blízkymi stretol s rôznym druhom závislosti.

Danica Janiaková ešte ako novinárka často písala o zdravotníckych témach, ktoré sú jej blízke, čo využila pri vydaní ďalších kníh aj iných autorov vo svojom vydavateľ-

stve. DIAGNÓZA CUKROVKA vyšla v roku 2005 a napísal ju lekár Jozef Michálek a diétna sestra Mária Štefáková. Autori v knihe odpovedajú na najčastejšie otázky diabetikov, ako žiť s vážnou civilizačnou chorobou.

Ďalšia kniha DIAGNÓZA OBEZITA (Kontakt, Bratislava 2007) - autor MUDr. Ivan Majerčák z Košíc, kardiológ, internista a obezitológ s humorm i vážne popisuje skúsenosti lekára s liečbou obezity.

Kniha JA SI ŤA NEDÁM s podtitulom Diagnóza, ktorá všetko mení, na silných príbehoch dvoch žien hovorí o tom, ako prekonávali onkologickú liečbu, a čo všetko im choroba vzala, no paradoxne i dala. V knihe sú rady lekárov, ako zvládnuť liečenie, a ako sa čo najskôr vrátiť do normálneho života. Napovie tiež, ako nestrátiť nádej, ktorá je pre vyliečenie veľmi dôležitá.

Zdravie je to, čo si všetci želáme, ale málokedy robíme systematicky niečo pre jeho uchovanie. Vydavateľstvo KONTAKT má teda takmer presne stanovenú cieľovú skupinu čitateľov - sú to ľudia zreleho veku od 45-55 rokov. Im je venovaná kniha ČO S NAČATÝM ŽIVOTOM? MUŽ A ŽENA NA PRAHU PAŤDESIATKY, o ktorej autorka hovorí: "Ľudia okolo päť-

Majiteľka vydavateľstva
KONTAKT,
PhDr. Danica Janiaková

desiatky už majú niečo odčíté, telo trochu opotrebované, ale súčasne je to vek, možno posledných veľkých zmien a výziev, v ktorom je ešte možné niečo zmeniť. Zmeny sa však dejú aj bez nášho pričinenia a ten, kto ich nechce alebo nedokáže akceptovať, naráža na problémy."

Majiteľku vydavateľstva KONTAKT Danicu Janiakovú trápi, tak ako všetkých vydavateľov, pomerne malý len päť a polmiliónový knižný trh. Ako povedala: "Keby mi napríklad kniha o cukrovke vyšla na nemecky hovoriacom (Pokračovanie na str.9)

DANICI JANIÁKOVEJ SA PODARIL VO VYDAVATEĽSTVE KONTAKT VYDAŤ NASLEDOVNÉ KNIHY:

- J. MICHÁLEK a M. ŠTEFÁKOVÁ - DIAGNÓZA CUKROVKA
- IVAN MAJERČÁK - DIAGNÓZA OBEZITA
- D. JANIÁKOVÁ - JA SI ŤA NEDÁM s podtitulom Diagnóza, ktorá všetko mení
- D. JANIÁKOVÁ - DOBAR TEK! DOBRÚ CHUŤ! Bedeker o Chorvátsku a kuchárska kniha zároveň.
- D. JANIÁKOVÁ - POZRI, AKO JE DNES PEKNE! PODÍVEJ, JAK JE DNES HEZKY!

Peter Minárik

Vademecum zdravej výživy

Prvá kniha o výžive - Fascinujúca univerzitná odborná výživa
Národná odborná komisia - Výživa v starobe - Výživa a rozvoj zdravia
Jedinečné knihy na inspiráciu - Ako chrániť doktor

PhDr. Danica Janiaková

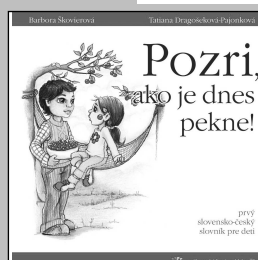
Varíme diabetikom

Prvá kniha, ktorá, ak sa o nej - Počítanie sacharidov jedlom
Národná odborná komisia - Výživa v starobe - Výživa a rozvoj zdravia
Jedinečné knihy na inspiráciu - Ako chrániť doktor

ĎALŠIE KNIHY, KTORÝCH AUTORKOU JE D. JANIÁKOVÁ

- D. JANIÁKOVÁ - TAK UŽ DOSŤ! VÝCHODISKÁ ZO ZÁVISLOSTI
- D. JANIÁKOVÁ - ČO S NAČATÝM ŽIVOTOM? MUŽ A ŽENA NA PRAHU PAŤDESIATKY
- D. JANIÁKOVÁ - KTO, AK NIE TY?

Kontakt so životnými skúsenosťami

Horúce novinky

PhDr. Danica Janiaková pri prezentácii a jednej zo svojich kníh

(Dokončenie zo str.8)
knížnom trhu, ktorý má 180 miliónov potenciálnych čitateľov a kúpilo by si ju tam také isté percento obyvateľstva, ako si ju kúpilo na Slovensku, som za vodou a môžem sa bez stresov sústrediť na vydávanie kníh, ktoré ma tešia. Ale keďže trh nenarastie, tak sa síce tiež sústreďujem na vydávanie kníh, ktoré ma tešia, no so stresmi. O aké veľké stresy pri každodennom boji o prežitie ide, chápe len ten, kto si

to každý deň prežíva tiež."

Knižnému trhu by, podľa nej, mohlo pomôcť aj zjednotenie grantového systému Ministerstva kultúry SR. Mnohých autorov totiž odradí množstvo potvrdení, ktoré je potrebné k žiadosti priložiť. Aj prvý slovensko-český slovník pre deti od 2 rokov POZRI, AKO JE DNES PEKNE! PODÍVEJ, JAK JE DNES HEZKY! , ktorý napísala novinárka a prekladateľka Barbora Škovierová, ktorá žije v Brne a spolu s manželom vychovávajú obe deti bilingválne, podporilo české ministerstvo kultúry a slovenské nie. Podľa D. Janiakovej: **"Bolo by fajn, keby vychádzal farebný týždenník o kultúre, v ktorom by sme si namiesto názorov celebrit mohli prečítať rozhovory so spisovateľmi, režisérmi, výtvarníkmi, fotografmi, vedcami. Pá-**

čilo by sa mi, keby do poštových schránok každej domácnosti okrem prospektov so zľavami v hypermarketoch niekto hádzal aj katalógy knižných novínok (a financoval ich vydanie). No ak mám ostať v realite, tak by mi úplne stačilo, keby kníhkupec neobjednávali nejaký titul len raz, ale vždy po jeho vypredaní doplnili do predajne nové kusy."

Čo dodať na záver? Ak nechcete konať ako nemenovaná spisovateľka z úvodu článku, že si dobrú knihu napíšete sami, siahnite po niektorej z kníh vydavateľstva KONTAKT. Sú to naozaj hodnotné knihy, z ktorých môžete získať cenné rady alebo inšpiráciu kedykoľvek, pretože sa do nich premietol KONTAKT so životnými skúsenosťami. **-R.HORNÁČEKOVÁ -**

Knihy z vydavateľstva Kontakt rozširujú tieto distribučné spoločnosti: Belimex, Pemic (na Slovensku aj v Čechách), LB-story ai., alebo si ich môžete z pohodlia svojho domu objednať priamo vo vydavateľstve KONTAKT - č.t. 0908 069 388, e-mail: info@kontakt50.sk , www.kontakt50.sk.

Majiteľka vydavateľstva KONTAKT dáva do pozornosti čitateľov aj dve nové knihy: **VADEMECUM ZDRAVEJ VÝŽIVY** od doktora Petra Minárika. Doktor Minárik je gastroenterológ z onkológie na Heydukovej ulici, vie teda dobre, čo to s človekom urobí, keď sa zle stravuje. V knihe Vademecum zdravej výživy zhrnul informácie o tom, ako môže zmena stravy pozitívne ovplyvniť naše zdravie. Druhou novinkou, ešte celkom "teplou" a voňajúcu tlačiarenskou čerňou, ktorá sa v tomto čase dostáva na knižný trh je kniha **VARÍME DIABETIKOM**. Autorkou je Mária Štefáková, diétna sestra z Národného endokrinologického a diabetologického ústavu v Lubochni. Kniha prináša návod, akým spôsobom sa majú stravovať diabetici, aby udržali svoju glykémiu na dobrej úrovni.

Súťaž karate v našom meste

Slovenská federácia karate a bojových umení a Karate klub Veľký Krtíš v našom meste otvárajú ďalší ročník päťkolovej súťaže detí, mládeže a seniorov v karate a kobudo. Súťaž sa uskutoční v sobotu 24. 9. 2011 v čase o 10.00 hod.

24.9.2011

v mestskej športovej hale vo Veľkom Krtíši. Organizovaná je pri príležitosti I. kola Pohára federácie s predpokladanou účasťou 13 až 15 súťažiacich klubov s počtom 200 až 250 pretekárov v rámci Slovenska. Týmto podujatím chceme podporiť rozvoj mládežníckeho športu v našom okrese, vytvárať podmienky pre sebarealizáciu našich detí aj prostredníctvom tohto športu a zaujímavého bojového umenia, akým je karate a kobudo, ako jednu z foriem prevencie pre zdravie, pred šírením nesprávneho spôsobu života, obezity a rastúcej drogovej závislosti mládeže. Naším srdečným želaním je, aby deti postrehli múdrosť životnej filozofie, ktorá sa nestavia proti prírode, ale je s ňou v harmónii.

Tréneri klubu

ZDRAVOTNÍCKY INFOSERVIS

Lekárska pohotovostná služba (Banická 35, V. Krtíš, tel. 48 31 111). Pre dospelých: Po. - Pi. 15.30 - 7.00 h., So. - Ne. 7.00 - 7.00 h. Pre deti a dorast: Po. - Pi. 15.30 - 22.00 h., So. - Ne. 8.00 - 22.00 h.

LEKÁRENSKÁ POHOTOVOSŤ V MESTE V. KRTÍŠ

pondelok - piatok 16.00 - 20.00 h., sobota, nedeľa, sviatok: 9.00 - 12.00 h. a 16.00 - 20.00 h.

- 12.9. U ČIERNEHO ORLA (Ul. Nemocničná)
- 13.9. PANACEA (pri stomatológii)
- 14.9. AQUA VIVA (Ul. SNP)
- 15.9. BIELY LEV (Banická ul.)
- 16.9. U ČIERNEHO ORLA (Nemocničná ul.)
- 17. a 18.9. BELLADONNA (Ul. SNP)

Počet vlámačiek narastá

V 35. týždni polícia v Banskobystrickom kraji zaznamenala 37 prípadov krádeží vlámaním, pričom páchatelia spôsobili škodu za viac ako 40-tisíc eur. V 1 prípade so škodou 560 eur je páchatel známy. Polícia dodatočne objasnila 1 prípad krádeže vlámaním, so škodu 300 eur. V uplynulom týždni sa páchatelia vlámali do 6 obchodov a reštaurácií, 5 chát a 5 áut. Najviac vlámaní bolo zaznamenaných v okresoch Lučenec (11), Zvolen (9) a Banská Bystrica (5). Na území kraja sa uplynulý týždeň stalo 18 dopravných nehôd, pri ktorých sa zranilo 13 osôb, z toho 2 osoby ťažko. Hmotné škody, ktoré vznikli pri dopravných nehodách, sú odhadnuté na 34-tisíc eur. Najnehodovejšími dňami boli štvrtok a piatok, kedy sa stalo po 5 dopravných nehôd. Najmenej dopravných nehôd 1, polícia zaevidovala v pondelok. V útorok a v stredu sa v Banskobystrickom kraji nestala žiadna dopravná nehoda. **-krpzbb-**

Telefónne čísla, ktoré môžete kedykoľvek potrebovať

- Hasičská a záchranná služba:.....112, Modrý Kameň:..... 150
- Záchranná zdrav. služba:..... 112
- Pohotovostná lekárska služba, V. Krtíš:..... 48 311 11
- Polícia:..... 112
- Mestská polícia: 159
- ..... (047/48 304 07)

PORUCHY:

- Elektrikári: 0850 11 14 68

- Vodári: CALL CENTRUM...0850 111 234
- Plynári:..... 0850 111 727

- Pomoc motoristom - cestná a odtahová služba:.....18124

- ALERGOLOGICKÁ AMBULANCIA MUDr. ILDIKÓ PAÁLOVEJ, Mikszáthova ul. 27, V. Krtíš. Môžete sa objednať na...0903 052 666

POZYVAME VÁS DO DIVADLA

Mestské kultúrne stredisko **21.9.2011**
Veľký Krtíš a OZ "DIVADLO BEZ GROŠA" vás v stredu 21.9. 2011 o 18.00 hod pozywajú do Kultúrneho domu vo V. Krtíši na divadelné predstavenie

"JEDEN K DESIATIM"

Pôvodnú psychologickú drámu z obdobia SNP s prvkami existencializmu, ktorá rieši morálne a etické otázky zodpovednosti človeka za svoje činy, upravila **Mgr. art. Silvia Svákusová**. Pod jej režijným vedením sa predstavia:

Starec: Juraj Matiaš; babica: Eva Henteková; Uhrík: Braňo Danko; pani: Lenka Stančková; učiteľ: Miloš Varga; Šustek: Vlastislav Krajčí; Marika: Darinka Králiková; Ondrej: Matej Danko; Fanka: Silvia Svákusová; tulák: Radoslav Sýkora; Fischl: Matúš Bystriansky; vojna: Jana Baňayová. Technická spolupráca: Michal Blažej, Božena Paučová. Vstupné: 3.- eurá (ZŤP - 1,50) Predpredaj vstupeniek na MsKS v pracovné dni od 8,00-15,00 hod **Mediálny partner okresný týždenník POKROK.**

Ján Jančovic Tristo rokov Slovákov v Alberti

II. časť
(Pokračovanie z čísla 30)

OSADNÍCKA ZMLUVA

V prvých rokoch osadenia pozemkové vlastníctvo šľachty ešte nebolo právne ustálené. Majetky O. Varačkaia napadal u panovníka barón Martin Selecký (Szeleczky), ktorý dostal uvedené majetky donáciou panovníka. Varačkaia a spoluvlastníci pozemkov keď videli, že Albertania sa viac prikláňajú k Seleckému, ktorý preukázal kráľovským listom oprávnenie k vlastníctvu pozemkov, pritiahli do kruhu svojich záujmov Grasalkoviča a Beleznayho. Vzniklo napätie, kvôli ktorému si vzniknutá napätá situácia využila vojenskú pomoc z Veľkého Kereša. Albertskí novoosídlenci tri dni boli nútení znášať výtržníctvo a utrpenie mali aj v jedle a pitnej vode.

Navyše nevítaných hostí museli stravovať a zaplatiť 40 forintovú pokutu. Nakoniec boli uznané majetkové práve O. Varačkaia. Po viacerých prieťahoch sa spor dostal na kráľovský dvor, v dôsledku ktorého vznikla dohoda medzi Varačkai a Seleckým s tým, že Varačkaia odovzdal roku 1721 Alberti za 4 500 forintov Seleckému. S novým majiteľom osady Alberti Martinom Seleckým uzavreli slovenskí prisťahovalci 9. marca 1721 novú osadnícku zmluvu. Podľa nej každý hospodár s konškým alebo volským pofahom platil zemepánovi ročne 2 rýnske forinty, hospodár bez pofahu s domom a dáva si orať a kosiť, platil jeden rýnsky forint. Želiar v prenajatom dome, bez záprahu, platil pol rýnskeho forintu. Každý hospodár a želiar z jesenného a jarného osevu odovzdal deviatok úrody, z oviec a včiel tiež deviatok výťažku. Každý z uvedených odovzdával od dvoch kráv ice masla (0,850 kg), od jednej kravy pol ice. Kto vlastnil len dom, ročne dával tri sliepky. V ďalšej časti zmluvy sa určuje povinnosť zomlieť pšenicu panskej čelade a vydržiať 12 chudobných žobrákov, pre ktorých dal zemepán postaviť chudobinec. Mäsiar mal povinnosť panstvu dávať ročne 15 funtov loja (funt = 0,56 kg), farárovi z každého zabitého statku jazyk, kupovať panské ovce a iný statok. Peňažná renta sa platila v dvoch termínoch: prvá polovica na Juraja a druhá polovica na Michala. S do-

Pötorský kostol

Kúpalisko Albertirsa

volením zemepána mohol odísť inde len ten, ktorý si vyrovnal všetky podlžnosti voči zemepánovi. Každého, kto by utiekol bez povolenia chytila a iných, ktorých by bývali zemepáni chceli odviešť, budú chrániť richtári a celá obec. Svoju vieru mohli slobodne vyznávať. Potom nastalo pokojné obdobie do roku 1725, kedy začali nepokoje medzi susedmi z Piliša. Predmetom

spor sa stal farský pozemok, ktorý podľa Albertanou patril im a podľa Pilišanov, podľa prehlásenia zemepána Beleznayho, zase im. Na deň Medarda, keď sa Albertania chystali do Pešti na jarmok, prišli Pilišania na vozoch na sporný pozemok a zozbierané a zložené seno do petrencov si odviezli. Rozbroje tým vyvrcholili tak, že nastala bitka a Beleznayho na poli pred rozhnevanými Albertanmi zachránil iba Pavel Havran. Táto vec sa dostala na súd a nakoniec svedectvom Varačkaia pozemok bol prisúdený Pilišanom. Od roku 1725 do roku 1750 všetci pracovali a žili v pokoji a ich zemepán Martin Selecký bol ich dobrým pánom. V dedine bol priadok, zemepán trval na nábožnosti svojich poddaných a školskej výchove detí.

Na Veľký piatok roku 1750 tento zemepán ľuďmi uznávaný a ctený zomrel. Následníčkou zemepanských práv sa stala Judita Kyselová (Kiszely), ktorá za krátky čas odovzdala Alberti a Boconád barónom Imrichovi a Samuelovi Seleckému. O rok neskôr Alberti rozdelili na dve

časti. Od Marasti smerom na Pánd, časť pripadla Imrichovi a časť na Pilišskú stranu Samuelovi. Ráno 28. júna 1763 o 6-tej hodine Albert postihlo zemetrasenie, ktoré poškodilo niekoľko domov a značne bol poškodený aj kostol, postavený zväčša z dreva a válkov.

STAVBA NOVÉHO KOSTOLA

Rok 1774 bol významnou udalosťou obce. Ešte pred prijatím tolerančného patentu od panovníčky Márie Terézie dostali povolenie na stavbu nového evanjelického kostola. Zemepán najskôr určil miesto stavby, ktoré sa Albertanom nepáčilo, nakoniec dostali miesto s názvom Na vršku, kde stojí aj terajší kostol. Zemepán im na tento účel daroval 30 tisíc tehál. Vďační poddaní mu za tento čin priniesli zo Solnoku dvesto sadeníc jedličiek. Stavba kostola bola dokončená 4. augusta 1778 za 4 518 rýnskych forintov. Organ za 260 rýnskych forintov zhotovil organár Michal Podkonický z Banskej Bystrice. Od roku 1711 do roku 1917 pôsobil v Alberti 14 evanjelických farárov, ktorí mali kázne po slovensky. Medzi nimi tu v rokoch 1740 - 1744 pôsobil ako štvrtý farár v poradí Samuel Tešedík, otec reformátora uhorského poľnohospodárstva Samuela Tešedíka, tunajšieho rodáka (20.4.1742). Ako evanjelický učiteľ tu v rokoch 1809 - 1833 pôsobil Štefan Jančovič, ktorého syn tiež Štefan (1811 Alberti - 1893 Sarvaš), farár, jazykovedec a osvetový pracovník. Jeho najvýznamnejším dielom je slovensko-maďarský a maďarsko-slovenský slovník s gramatikami oboch jazykov.

HĽADANIE SLATINKY

Ná ten rok pripadá trojsté výročie príchodu prvých slovenských evanjelikov a tým aj založenie evanjelického cirkevného zboru a vtedajšej osady Alberti. Túto udalosť chcú Albertania v septembri dôstojne osláviť. Keďže ich predkovia uviedli, že viacerí prišli zo Slatinky (Kis Szalatnya) a aj autori píšuci o sťahovaní Slovákov do Peštianskej stolicy nemali ustálený názor, že o ktorú Slatinku zo Zvolenskej alebo Novohradskej stolicy ide. Dokonca aj na oficiálnom webovom portáli terajšieho mesta Albertirsa v rubrike o jeho histórii sa píše, že prví prišli zo Zvolenskej Slatiny. Evanjelický cirkevný zbor v Alberte mal vďaka uchovaným cirkevným dokumentom názor, že ide o Slatinku, ktorá je oddávna miestnou časťou novohradskej obce Pötör vo Veľkokrtíšskom okrese a táto skutočnosť korešponduje aj s údajmi, ktoré sú uvedené na začiatku tohto článku.

(Dokončenie nabadúce)

Slatinka

